

Gepland gereed maken van kleine series parenterale medicatie voor afdelingen van het ziekenhuis

Inleiding en toelichting

Parenteraal toe te dienen geneesmiddelen zijn bij voorkeur beschikbaar in een direct toe te dienen vorm (ready to administer; RTA). In de praktijk moeten echter nog veel middelen vooraf voor toediening gereed worden gemaakt (VTGM) op de afdelingen. Het is op bepaalde afdelingen van ziekenhuizen (zoals de OK's) staande praktijk dat kleine series parenteralia vooraf worden gereed gemaakt. Naast dat dit tot efficiëntie leidt, is er een groot kwaliteitsvoordeel te behalen. Door een geneesmiddel in een gestandaardiseerde dosering voor toediening gereed te maken, ontstaat orde en netheid. In plaats van meerdere verpleegkundigen die tegelijkertijd in de dezelfde ruimte geneesmiddelen voor toediening gereedmaken, kunnen deze handelingen door enkele getrainde personen uitgevoerd worden. Dit leidt tot minder risico op verwisselingen, rekenfouten en microbiologische besmettingen. Dat deze werkwijze zeer effectief en doelmatig is gebleken, kwam naar voren in de eerste fase van de COVID pandemie waar ziekenhuizen de werkwijze VTGM-in-serie ingezet hebben om snel veel parenteralia ready-to-administer beschikbaar te hebben voor de COVID-zorg. Door de druk op de verpleegafdelingen en met name de Intensive Care, hebben ziekenhuisapotheken veelal ondersteund in dit proces. Alhoewel deze werkwijze veel wordt toegepast in de Nederlandse ziekenhuizen ontbreekt het aan een duidelijk leidraad hiervoor. Daarom heeft de NVZA in overleg met de NVIC besloten een veldnorm op te zetten voor het in serie uitvoeren van VTGM.

Bij VTGM-in-serie wordt een reeks parenteralia klaargemaakt en direct aan de afdelingen beschikbaar gesteld zonder op naam te zijn gesteld. Deze werkwijze is noodzakelijk om direct therapie in te kunnen stellen zonder "treatment-delay". Hiermee hebben de artsen en verpleegkundigen altijd een kleine grijpvoorraad tot hun beschikking. Vooral voor acute zorg afdelingen (IC, OK, CCU, SEH) is dit van belang omdat de patiënten vaak niet-electief worden opgenomen. Daarnaast wordt therapie op acute zorgafdelingen frequent aangepast aan de klinische conditie van de patiënt – en is de turnover van patiënten hoog (bijv door overplaatsing of overlijden).

Voorwaarden

- VTGM-in-serie wordt uitgevoerd conform de kaders gesteld in de Europese Resolutie on Good Reconstitution Practices (CM/RES/2016/2).
- VTGM-in-serie wordt uitgevoerd in kleine reeksen, die niet op voorraad worden gehouden in de apotheek maar direct aan de afdeling beschikbaar worden gesteld. De hoeveelheid die voor toediening gereed wordt gemaakt is niet groter dan het verbruik binnen 8-72 uur (houdbaarheid kan korter of langer zijn afhankelijk van de omstandigheden waaronder de VTGM plaats vindt).
- De werkwijze vindt plaats door gekwalificeerde medewerkers in een daartoe afgesproken werkomgeving
- De traceerbaarheid van producten wordt geborgd
- VTGM-in-serie wordt gecontroleerd vóór aflevering door een onafhankelijke en gekwalificeerde medewerker
- De concentratie, houdbaarheid en bewaaromstandigheden van de betreffende producten zijn beschreven in SmPC en/of de eigen ziekenhuisprocedures (bijv het Handboek Parenteralia)
- De werkwijze VTGM-in-serie is beschreven in het kwaliteitssysteem en wordt geautoriseerd door de verantwoordelijk apotheker

- De werkwijze is onderbouwd met een risico inventarisatie en evaluatie (zie ook Europese Resolutie on Good Reconstitution Practices (CM/RES/2016/2)).

NVZA, Mei 2020

Bijlage

Brief NVIC met betrekking tot veldnorm